

EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 2.6.2014.
COM(2014) 418 final

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Ungārijas 2014. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Ungārijas 2014. gada konverģences programmu

{SWD(2014) 418 final}

Ieteikums

PADOMES IETEIKUMS

par Ungārijas 2014. gada valsts reformu programmu

un ar ko sniedz Padomes atzinumu par Ungārijas 2014. gada konverģences programmu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 2. punktu un 148. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu¹ un jo īpaši tās 9. panta 2. punktu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1176/2011 (2011. gada 16. novembris) par to, kā novērst un koriģēt makroekonomisko nelīdzsvarotību², un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu³,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta rezolūcijas⁴,

ņemot vērā Eiropadomes secinājumus,

ņemot vērā Nodarbinātības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas un finanšu komitejas atzinumu,

ņemot vērā Sociālās aizsardzības komitejas atzinumu,

ņemot vērā Ekonomikas politikas komitejas atzinumu,

tā kā:

- (1) Eiropadome 2010. gada 26. martā piekrita Komisijas priekšlikumam sākt jaunu izaugsmes un nodarbinātības stratēģiju – “Eiropa 2020” –, kam pamatā ir ciešāka ekonomikas politikas koordinācija, lielākoties pievēršot uzmanību galvenajām jomām, kurās jārikojas, lai palielinātu Eiropas ilgtspējīgas izaugsmes potenciālu un konkurētspēju.
- (2) Padome 2010. gada 13. jūlijā, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumiem, pieņēma ieteikumu par dalībvalstu un Savienības vispārējām ekonomikas politikas pamatnostādņēm (2010.–2014. g.), un 2010. gada 21. oktobrī – lēmumu par dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādņēm, kas kopā veido “integrētās

¹ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.

² OV L 306, 23.11.2011., 25. lpp.

³ COM(2014) 418 *final*.

⁴ P7_TA(2014)0128 un P7_TA(2014)0129.

pamatnostādnes”. Dalībvalstis tika aicinātas ņemt vērā šīs integrētās pamatnostādnes savā ekonomikas un nodarbinātības politikā.

- (3) Valstu vai to valdību vadītāji 2012. gada 29. jūnijā pieņēma lēmumu par Izaugsmes un nodarbinātības paktu, kas ir saskaņots pamats rīcībai valstu, ES un eurozonas līmenī, izmantojot visas iespējamās sviras, instrumentus un politikas jomas. Viņi pieņēma lēmumu par dalībvalstu līmenī veicamo rīcību, jo īpaši paužot pilnīgu apņemšanos sasniegt stratēģijas “Eiropa 2020” mērķus un īstenot konkrētai valstij adresētos ieteikumus.
- (4) Padome 2013. gada 9. jūlijā pieņēma ieteikumu par Ungārijas 2013. gada valsts reformu programmu un sniedza atzinumu par atjaunināto Ungārijas konverģences programmu 2013.-2016. gadam.
- (5) Komisija 2013. gada 13. novembrī pieņēma gada izaugsmes pētījumu⁵, iezīmējot 2014. gada Eiropas ekonomikas politikas koordinēšanas pusgada sākumu. Tajā pašā dienā, pamatojoties uz Regulu (ES) Nr. 1176/2011, Komisija pieņēma brīdināšanas mehānisma ziņojumu⁶, kurā Ungārija tika norādīta kā viena no dalībvalstīm, par kurām tiks izstrādāts padziļināts pārskats.
- (6) Eiropadome 2013. gada 20. decembrī apstiprināja prioritātes, lai nodrošinātu finanšu stabilitāti, fiskālo konsolidāciju un rīcību izaugsmes sekmēšanai. Tā uzsvēra vajadzību īstenot diferencētu, uz izaugsmi vērstu fiskālo konsolidāciju, atjaunot normālus aizdevumu nosacījumus ekonomikai, sekmēt izaugsmi un konkurētspēju, risināt bezdarba problēmu, novērst krīzes sociālās sekas un modernizēt valsts pārvaldi.
- (7) Komisija 2014. gada 5. martā publicēja padziļinātā pārskata rezultātus attiecībā uz Ungāriju⁷ saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 5. pantu. Komisijas veiktā analīze tai ļauj secināt, ka Ungārijā joprojām pastāv makroekonomiskā nelīdzsvarotība, kurai nepieciešama uzraudzība un izšķiroša politikas rīcība. Lai samazinātu būtisko nelabvēlīgas ietekmes risku uz valsts ekonomikas darbību, īpaša uzmanība joprojām jāvelta ļoti negatīvās neto starptautiskās ieguldījumu pozīcijas pašreizējai koriģēšanai, augstajam valsts un privātā sektora parāda līmenim situācijā, kad finanšu nozare ir trausla un eksporta rezultāti pasliktinās.
- (8) Ungārija 2014. gada 30. aprīlī iesniedza savu 2014. gada valsts reformu programmu un savu 2014. gada konverģences programmu. Abas programmas izvērtētas vienlaikus, lai ņemtu vērā to savstarpējo saistību.
- (9) 2014. gada konverģences programmā ietvertās budžeta stratēģijas mērķis ir samazināt pamata deficītu no 2,9 % no IKP 2014. gadā līdz 1,9 % programmas perioda beigās. To paredzēts panākt, veicot konsolidāciju pašas perioda beigās, lai gan deficīta mērķi tika ievērojami paaugstināti, salīdzinot ar iepriekšējo programmu. Programmā apstiprināts vidēja termiņa mērķis -1,7 % no IKP, kas atspoguļo Stabilitātes un izaugsmes paktā noteiktos mērķus. Tomēr, pamatojoties uz pārrēķināto strukturālo bilanci, sagaidāms, ka līdz programmas perioda beigām vidēja termiņa mērķis netiks sasniegts. Tiek plānots, ka (pārrēķinātā) strukturālā bilance 2014. gadā pasliktināsies par 1,5 procentpunktiem un tādējādi ievērojami novirzīsies no vidēja termiņa mērķa, bet 2015. gadā tā stabilizēsies līmenī, kas ir par 0,5 % no IKP zemāks nekā nepieciešamie uzlabojumi vidēja termiņa mērķa

⁵ COM(2013) 800 *final*.

⁶ COM(2013) 790 *final*.

⁷ SWD(2014) 85 *final*.

sasniegšanai. Izdevumu robežvērtība liecina par ievērojamu novirzi gan 2014., gan 2015. gadā. Tiek plānots, ka (pārrēķinātā) strukturālā bilance turpinās pasliktināties gan 2016., gan 2017. gadā. Kopumā, sākot no 2014. gada, tiek prognozēta ievērojama novirze no korekcijas vidēja termiņa mērķa sasniegšanai. Programmā tiek prognozēts pakāpenisks, bet nepārtraukts valdības parāda samazinājums no 79 % no IKP 2013. gadā līdz aptuveni 75 % no IKP 2017. gadā. Programmas budžeta prognožu pamatā esošais makroekonomikas scenārijs ir lielā mērā ticams laikposmam no 2014. līdz 2016. gadam, un tiek prognozēts, ka šogad un nākamajā gadā IKP pieaugs par 2,3 % un 2,5 %, bet Komisijas 2014. gada pavasara prognozē paredzēts pieaugums attiecīgi 2,3 % un 2,1 % apmērā. Taču programma ir pārāk optimistiska attiecībā uz 2017. gadu. Riski, kas apdraud budžeta mērķu sasniegšanu, visumā ir samērīgi 2014. gadā, bet pieaug risks, ka deficīts var izrādīties lielāks, nekā plānots, sākot no 2015. gada. Īpašus riskus rada fakts, ka plānoto izdevumu īpatsvara samazinājumu ir paredzēts sasniegt, ieviešot vispārēju nominālu iesaldēšanu vai attiecībā uz lielāko daļu diskrecionāro izdevumu pozīciju ierobežojot pieaugumu tā, lai tas nepārsniegtu inflācijas līmeni. Komisijas 2014. gada pavasara prognozē paredzēts, ka pamata deficīts 2014. un 2015. gadā atbildīs programmā noteiktajiem mērķiem. Paredzot, ka strukturālais deficīts 2014. gadā būs 2,2 % no IKP un 2015. gadā – 2,3 %, Komisijas prognozē apstiprināts risks, ka, sākot no 2014. gada, radīsies ievērojama novirze no vidēja termiņa mērķa. Turklāt Komisijas prognozē norādīts arī uz neatbilstību parāda samazināšanas kritērijam 2014. un 2015. gadā. Pamatojoties uz Padomes veikto programmas izvērtējumu un Komisijas prognozi, ievērojot Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97, Padome uzskata, ka ir nepieciešami papildu strukturālās konsolidācijas centieni, ņemot vērā risku, ka radīsies ievērojama novirze no vidēja termiņa mērķa, kā arī neatbilstību parādsaistību noteikumam, sākot no 2014. gada.

- (10) Vidēja termiņa budžeta programma ir stiprināta, paplašinot plānošanas perspektīvu uz laiku, kas pārsniedz kārtējo budžeta gadu. Tomēr tās efektivitāte un saistošais raksturs vēl nav nodrošināts. Ir ieviesti jauni skaitliski fiskālie noteikumi, taču to izstrādes trūkumi nav novērsti, un tie ir saistīti pārsvarā ar to, ka trūkst sistemātiskas *ex-post* uzraudzības, nav noteikts maksimālais atļaujamais novirzes līmenis un nav stabila korekciju mehānismu. Fiskālo jautājumu padomes šaurais obligāto uzdevumu klāsts un analītiskie resursi joprojām neatbilst tās veto tiesībām. Vidēja termiņa budžeta programmas turpmāka stiprināšana un Fiskālo jautājumu padomes obligāto pilnvaru paplašināšana palīdzētu uzlabot vispārējās fiskālās sistēmas uzticamību, pārredzamību un efektivitāti.
- (11) Neraugoties uz to, ka Centrālā banka subsidēja shēmu “Finansējums izaugsmei” maziem un vidējiem uzņēmumiem, parastā ekonomikas kreditēšana nav vērsusies plašumā ilgtspējīgā veidā. Regulatīvais slogs finanšu sektoram vēl vairāk palielinājās un tādējādi ierobežoja kapitāla uzkrāšanas kapacitāti. Tādi pasākumi kā finanšu darījumu nodevas paaugstināšana ir sekmējuši to, ka palielinājās skaidras naudas izmantošana ekonomikā. Aizdevumu portfelis mājsaimniecībām turpināja pasliktināties, un ienākumus nenesošu aizdevumu augstais īpatsvars pašreiz ir viena no lielākajām problēmām finanšu sektorā. Portfeļa sanāciju kavē noregulējuma procedūru zemā efektivitāte. Nav veikti būtiski jauni pasākumi, lai izņemtu no banku bilancēm aktīvus, kuru vērtība ir samazinājusies. Lielais regulatīvais slogs apvienojumā ar ienākumus nenesošu aizdevumu augsto īpatsvaru ir veicinājis to, ka kredītresursu pieejamība ir ierobežota. Valdība atkārtoti paziņoja par nodomu ieviest jaunu atvieglojumu shēmu, lai palīdzētu ārvalstu valūtā izsniegtu kredītuņēmējiem; vairumā gadījumu šie pasākumi nav vērsti uz problemātiskiem aizņēmējiem un

negatīvi ietekmē mājsaimniecību maksājumu kultūru, jo tās sagaida papildu palīdzību no valdības. Finanšu regulējums un uzraudzība ir stiprināta, integrējot Finanšu uzraudzības iestādi centrālās bankas struktūrā un piešķirot centrālajai bankai atbildību par makroprudenciālo uzraudzību. Ir sākts sagatavošanas darbs pie banku noregulējuma režīma izveides.

- (12) Lai gan izmaiņas nodokļu jomā tiek ieviestas retāk nekā iepriekšējā gadā, nav gūti būtiski panākumi attiecībā uz to, lai padarītu uzņēmumu nodokļu sistēmu līdzsvarotāku. Daži no esošajiem nozarēm piemērojamiem nodokļiem tika pat palielināti. Dažādu nodokļu likmju piemērošana nozarēs rada šķērslī efektīvai resursu piešķiršanai un tādēļ negatīvi ietekmē izaugsmi. Lai panāktu, ka piemērojami nodokļi ir nodarbinātībai labvēlīgāki, Ungārija ir paplašinājusi iedzīvotāju ienākuma nodokļa ģimenes nodokļa atlaides piemērojamību, kas var arī palīdzēt zemu atalgotiem darba ņēmējiem. Nodokļu īpatsvars darbaspēka izmaksās neprecētiem zemu atalgotiem darba ņēmējiem ir viens no augstākajiem ES. Atbilstības kritēriji Nodarbinātības aizsardzības aktam principā palika nemainīgi, kaut arī uz ievērojamu daļu no zemu atalgotiem darba ņēmējiem šā pasākuma darbības joma neattiecas. Būs svarīgi novērtēt šīs shēmas ietekmi un izmaksu lietderību un vajadzības gadījumā pielāgot to, lai palielinātu tās spēju iesaistīt iedzīvotājus darba tirgū. Ir gūti nelieli panākumi attiecībā uz nodokļu pārceļšanu no darbaspēka uz vides nodokļiem, bet ir nepieciešami papildu pasākumi. Pēc atkārtotas kavēšanas pagātnē pakāpeniski tiek īstenota kases aparātu sasaiste ar nodokļu iestādi tiešsaistē. Tomēr Ungārija joprojām saskaras ar augstu nodokļu saistību neizpildes līmeni, kam raksturīgs noturīgs nedeklarētas nodarbinātības līmenis un PVN atšķirības. Būtu jāstiprina kontroles pasākumi, jo īpaši lai efektīvāk apkarotu ar PVN saistītu krāpšanu.
- (13) Jauniešu bezdarba līmenis 2013. gadā samazinājās, lai gan palielinājās to jauniešu īpatsvars, kas nav nedz nodarbināti, nedz iesaistīti izglītībā vai apmācībā. Valsts nodarbinātības dienesta filiāļu efektīva sadarbība ar izglītības iestādēm un vietējā līmeņa ieinteresētajām personām varētu paaugstināt iesaistīšanās līmeni. Ir sākusies kapacitātes palielināšana valsts nodarbinātības dienestā, tostarp klientu profilēšanas sistēmas sagatavošana, taču aktīva darba tirgus politika brīvajam darba tirgum būtu jāizvērtē, lai novērtētu tās efektivitāti un lietderību, un vajadzības gadījumā tā būtu jāpielāgo, lai uzlabotu dažu nelabvēlīgā situācijā esošu grupu piekļuvi darba tirgum. Ir jāstiprina dažādu darba tirgus un sociālo pasākumu (sabiedrisko darbu shēmas, bezdarbnieku pabalstu un sociālās palīdzības) aktivizēšanas aspekts. Sabiedrisko darbu shēmā tiek izmantots ļoti daudz budžeta resursu, kas ir pieejami nodarbinātības pasākumiem, taču 2013. gadā mazāk nekā 10 % no shēmā iesaistītajiem pēc izstāšanās no tās varēja atgriezties brīvajā darba tirgū. Tas raisa jautājumu par to, vai shēma būtu jāpielāgo, piemēram, veidojot ciešākas saiknes ar aktivizēšanas, apmācības un darba meklēšanas atbalstu, lai nodrošinātu noturīgāku ietekmi uz nodarbinātību. Sieviešu līdzdalība darba tirgū tika veicināta, palielinot apmaksāta bērna kopšanas atvaļinājuma shēmas elastību un paplašinot bērnu aprūpes iespējas, taču ir nepieciešami papildu centieni, jo sieviešu nodarbinātības līmenis joprojām ir zemāks par 60 %. Laikposms, kurā ir tiesības saņemt bezdarbnieka pabalstu, ir īsāks nekā laiks, kas darba meklētājiem vidēji ir nepieciešams darba atrašanai. To iedzīvotāju skaits Ungārijā, kas riskē nonākt nabadzībā vai sociālā atstumtībā, pastāvīgi pieaug un pašlaik veido gandrīz trešdaļu no visiem iedzīvotājiem. Nabadzība joprojām nesamērīgi ietekmē nelabvēlīgākā situācijā esošās grupas, jo īpaši bērnus un romus. Lai gan ir pieņemta sociālās integrācijas valsts stratēģija, politikas pasākumi vairākumā jomu neveicina stratēģijā nosprausto mērķu

sasniegšanu sistemātiskā veidā. Lai efektīvi mazinātu nabadzību, ir nepieciešami integrēti un racionāli politikas pasākumi.

- (14) Darījumdarbības vidi Ungārijā raksturo biežas izmaiņas regulējumā un ierobežotā konkurence arvien vairākās nozarēs. Ir ieviesti jauni šķēršļi pakalpojumu nozarē, un esošie šķēršļi nav novērsti (piemēram, farmācijas, atkritumu apsaimniekošanas, mobilo maksājumu, tabakas un mācību grāmatu mazumtirdzniecības nozarē). Kopumā ieguldījumi ir īpaši strauji samazinājušies tajās nozarēs, kurās pēdējos gados ir ieviesti nozarēm piemērojami papildnodokļi. Laikā no 2010. gada līdz 2013. gadam nominālie ieguldījumi samazinājās par 44 % enerģētikas nozarē, par 28 % finanšu nozarē un par 18 % komunikāciju nozarē, taču kopumā palielinājās par 3,4 %. Ir gūti nelieli panākumi attiecībā uz konkurences līmeni publiskā iepirkuma jomā, bet ir nepieciešami papildu centieni. Piemēram, plašāka e-publiskā iepirkuma izmantošana varētu radīt ievērojamus izmaksu ietaupījumus, uzlabot publiskā iepirkuma pārredzamību un palielināt konkurenci. Ir veikti pasākumi, lai īstenotu integritātes stratēģijas un veicinātu labākus pārredzamības standartus publiskajā pārvaldē, bet efektīvai korupcijas apkarošanai ir nepieciešami papildu centieni.
- (15) Mācības priekšlaicīgi pārtraukušo skolēnu īpatsvars pieaug, un vairākkārt tika atlikta stratēģijas pieņemšana, kuras mērķis ir novērst mācību priekšlaicīgu pārtraukšanu. Ir nepieciešami turpmāki centieni, lai nodrošinātu skolēniem darba tirgus prasībām atbilstošas pamatprasmes, zināšanas un kvalifikāciju. Vienlīdzīga piekļuve kvalitatīvai vispārējai izglītībai joprojām sagādā lielas problēmas nelabvēlīgā situācijā esošiem bērniem, jo īpaši romiem. Lai atvieglotu pāreju no izglītības uz darba tirgu, kas joprojām ir apgrūtināta, ir ieviests jauns tiesību akts par profesionālo apmācību, ar kuru cita starpā ievieš jaunu duālo modeli, un šā tiesību akta ietekme ir cieši jāuzrauga.
- (16) Ungārija 2013. un 2014. gadā turpināja samazināt elektroenerģijas un gāzes cenas galalietotājiem. Šie cenu samazinājumi apvienojumā ar papildu nodokļu slogu energouzņēmumiem ir negatīvi ietekmējuši enerģijas piegādātāju spēju segt izmaksas, ieguldījumus enerģētikas jomā un tīklu uzturēšanu. Pašlaik mājsaimniecību energointensitāte ir viena no augstākajām ES, un energoefektivitāti varētu uzlabot jo īpaši mājokļu nozarē. Fakts, ka energoregulatoram trūkst neatkarības attiecībā uz tarifu un nosacījumu par piekļuvi tīklam noteikšanu, joprojām raisa bažas. Ir veikti daži pasākumi, lai racionalizētu sabiedriskā transporta uzņēmumu organizāciju, taču ilgtspējību varētu vēl vairāk uzlabot, risinot darbības izmaksu problēmu un mainot tarifu sistēmu.
- (17) Eiropas pusgada kontekstā Komisija ir vispusīgi izanalizējusi Ungārijas ekonomikas politiku. Tā ir izvērtējusi konverģences programmu un valsts reformu programmu. Vērtējumā Komisija ņēma vērā ne tikai programmu lietderību ilgtspējīgas fiskālās un sociālekonomiskās politikas izveidē Ungārijā, bet arī atbilstību ES noteikumiem un norādēm, ņemot vērā, ka ir jānostiprina Eiropas Savienības vispārējā ekonomikas pārvaldība, kas panākams, turpmākajos valsts lēmumos nodrošinot ES līmeņa ieguldījumu. Komisijas ieteikumi saskaņā ar Eiropas pusgadu ir atspoguļoti 1.–7. ieteikumā.
- (18) Ņemot vērā šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi Ungārijas konverģences programmu, un tās atzinums⁸ ir atspoguļots jo īpaši 1. ieteikumā.

⁸ Saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1466/97 9. panta 2. punktu.

- (19) Ņemot vērā Komisijas padziļināto pārskatu un šo izvērtējumu, Padome ir izskatījusi valsts reformu programmu un konverģences programmu. Tās ieteikumi saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1176/2011 6. pantu ir atspoguļoti 1., 2., 3. un 5. ieteikumā,

AR ŠO IESAKA Ungārijai laikposmā no 2014. gada līdz 2015. gadam rīkoties šādi.

1. Pastiprināt budžeta pasākumus 2014. gadam, ņemot vērā, ka – balstoties uz Komisijas 2014. gada pavasara prognozi – rodas novirze no Stabilitātes un izaugsmes pakta prasībām, proti, parāda samazināšanas noteikuma, 0,9 % apmērā no IKP. 2015. gadā un turpmāk ievērojami stiprināt budžeta stratēģiju, lai nodrošinātu vidēja termiņa mērķa sasniegšanu un atbilstību parāda samazināšanas prasībām nolūkā noturēt vispārējās valdības parāda attiecības stabilu samazināšanos. Vēl vairāk uzlabot vidēja termiņa budžeta programmas saistošo raksturu, sistemātiski veicot *ex-post* uzraudzību attiecībā uz atbilstību skaitliskiem fiskāliem noteikumiem un izmantojot korekciju mehānismus. Uzlabot publisko finanšu pārredzamību, tostarp paplašinot Fiskālo jautājumu padomes obligāto uzdevumu loku, pieprasot regulāri sagatavot makrofiskālās prognozes un būtiskāko politisko priekšlikumu ietekmes uz budžetu izvērtējumus.
2. Palīdzēt atjaunot parastās ekonomikas kreditēšanas plūsmas, cita starpā uzlabojot finanšu iestādēm piemērojamo nodokļu struktūru un samazinot šo nodokļu radīto slogu. Pielāgot finanšu darījumu nodevu, lai novērstu banku nozares ietaupījumu novirzīšanu un palielinātu stimulus izmantot elektroniskos maksājumus. Izpētīt un novērst portfeļu sanācības šķēršļus, cita starpā nosakot stingrākus nodrošinājuma noteikumus attiecībā uz pārstrukturētajiem aizdevumiem, novēršot šķēršļus nodrošinājuma realizācijai, kā arī palielinot maksātnespējas procedūru norises ātrumu un efektivitāti. Šajā sakarā rūpīgi apspriest ar ieinteresētajām personām jaunas politiskas iniciatīvas un nodrošināt, lai tās būtu pareizi veidotas un nepalielinātu bezrūpīgas rīcības risku aizņēmēju vidū. Vēl vairāk uzlabot finanšu regulējumu un uzraudzību.
3. Nodrošināt stabilu, līdzsvarotāku un racionālāku uzņēmumu nodokļu sistēmu, tostarp pakāpeniski atceļot kropļojošus nozarēm piemērojamus nodokļus. Samazināt nodokļu īpatsvaru darbaspēka izmaksās zemu atalgotiem darba ņēmējiem, cita starpā uzlabojot vides nodokļu efektivitāti. Pastiprināt pasākumus, kuru mērķis ir uzlabot nodokļu saistību izpildi – jo īpaši samazināt ar PVN saistītu krāpšanu –, un samazināt tās kopējās izmaksas.
4. Stiprināt pareizi veidotus aktīvas darba tirgus politikas pasākumus, cita starpā paātrinot valsts nodarbinātības dienesta klientu profilēšanas sistēmas ieviešanu. Ieviest plānoto jauniešu darbaudzināšanas tīklu un koordinēt to ar izglītības iestādēm un vietējā līmeņa ieinteresētajām personām, lai paaugstinātu iesaistīšanās līmeni. Pārskatīt sabiedrisko darbu shēmu nolūkā novērtēt tās efektivitāti attiecībā uz to, lai palīdzētu cilvēkiem atrast turpmāku darbavietu, un vēl vairāk stiprināt tās aktivizēšanas aspektus. Apsvērt tā laikposma pagarināšanu, kurā ir tiesības saņemt bezdarbnieka pabalstu, ņemot vērā laiku, kas vidēji ir nepieciešams jauna darba atrašanai, un saikni ar aktivizēšanas pasākumiem. Uzlabot sociālās palīdzības adekvātumu un segumu, vienlaikus stiprinot saikni ar aktivizēšanu. Lai mazinātu nabadzību, īstenot racionālus un integrētus politikas pasākumus nolūkā ievērojami mazināt nabadzību, jo īpaši bērnu un romu vidū.
5. Stabilizēt regulējumu un veicināt konkurenci tirgū, cita starpā novēršot šķēršļus pakalpojumu nozarē. Veikt vērienīgākus pasākumus, lai palielinātu konkurenci un

pārredzamību publiskajos iepirkumos, tostarp ieviest e-publisko iepirkumu, un turpināt korupcijas un vispārējā administratīvā sloga mazināšanu.

6. Īstenot valsts stratēģiju attiecībā uz mācību priekšlaicīgas pārtraukšanas novēršanu, galveno uzmanību pievēršot mācību priekšlaicīgai pārtraukšanai profesionālajā izglītībā un apmācībā. Ieviest sistemātisku pieeju izglītības segregācijas mazināšanai un veicināt iekļaujošu vispārējo izglītību nelabvēlīgā situācijā esošām grupām, jo īpaši romiem. Atbalstīt pāreju starp dažādiem izglītības posmiem un pāreju uz darba tirgu un cieši uzraudzīt profesionālās apmācības reformas īstenošanu. Īstenot augstākās izglītības reformu, lai palielinātu studentu, jo īpaši nelabvēlīgā situācijā esošu studentu, skaitu.
7. Pārskatīt enerģijas cenu regulējuma ietekmi uz stimuliem veikt ieguldījumus un uz konkurenci elektroenerģijas un gāzes tirgos. Veikt turpmākus pasākumus, lai nodrošinātu valsts regulatora autonomiju attiecībā uz tīkla tarifu un nosacījumu ieviešanu. Veikt pasākumus, lai palielinātu energoefektivitāti, jo īpaši mājokļu nozarē. Vēl vairāk uzlabot transporta sistēmas ilgtspējību, cita starpā samazinot pamatdarbības izmaksas un pārskatot transporta nozares valsts uzņēmumu tarifu sistēmu.

Briselē,

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*